

Interpellationsvar till Håkan Sandgren (S) och Eva Eliasson (S)

Vad har hänt med Junepolikliniken i Jönköping och Socialmedicinska byrån i Gislaved?

I interpellation till landstingsstyrelsens ordförande ställer Håkan Sandgren och Eva Eliasson frågan om vad som hänt med Junepolikliniken i Jönköping och Socialmedicinska byrån i Gislaved .

I slutet av 1980-talet etablerades ett antal samverkansprojekt mellan landsting och kommuner inom missbruksvården i länet. Verksamheterna benämndes alkoholpolikliniker/socialmedicinska mottagningar/socialmedicinska behandlingsenheter. Syftet var att genom lokal samverkan tidigt upptäcka människor i riskzonen till ett alkoholberoende, dolda missbrukare eller missbrukare med fragment kvar av social förankring samt initiera förebyggande åtgärder.

Verksamheterna skulle kunna erbjuda en lättillgänglig social och medicinsk service i öppen vård genom rådgivning och behandling samt genom information i skolor och arbetslivet sprida kunskap och metoder att hantera alkoholproblem. Verksamheten vände sig även till anhöriga och arbetskamrater till människor med alkoholproblem.

Under åren som gått har dessa alkoholpolikliniker/socialmedicinska mottagningar upphört med ett par undantag. I samband med införandet av vårdval i Jönköpings län förtydligades primärvårdens ansvar att samarbeta med kommuner , intresseorganisationer och andra berörda aktörer kring hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser. Det betonades att stor vikt skulle läggas vid patienternas och invånarnas levnadsvanor (tobaksbruk, riskbruk av alkohol, fysisk inaktivitet och dåliga matvanor) för behandling och förebyggande av sjukdom samt för att främja hälsa och livskvalitet.

Förtydligande ges även i Fakta-dokumentet Levnadsvanor/Alkohol där det lyfts fram att alkoholvanor kan vara en betydande bakomliggande orsak till en rad olika sjukdomar och besvär och att det därför finns anledning att vara uppmärksam och våga prata om alkoholkonsumtionen som en bidragande orsak till patientens hälsoproblem. Ytterligare förtydligande finns i Vårdriktlinjer för samverkan mellan psykiatri och primärvård samt Riktlinjer för riskbruk-, missbruk- och beroendevård i Jönköpings län.

Interventionsmetoderna har på senare år alltmer integrerats i den rutinmässiga sjukvården Detta innebär att samtliga vårdgivare ska ha kunskap om alkoholens effekter på hälsan, kunna kartlägga och vid behov ge stöd till ändrade alkoholvanor. Det är viktigt att de hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatserna ses som en del i det medicinska utrednings- och behandlingsarbetet. Anledningarna till besök inom sjukvården är många vilket innebär en god anonymitet.

Tidig upptäckt och samarbete i kontakten med personer med riskbruk, missbruk och beroende är viktig. Det är därför angeläget att hitta samverkanslösningar i enlighet med Nationella riktlinjer för missbruksvård och landstingets Fakta-dokument och vårdriktlinjer. Detta innebär inte att Landstinget har för avsikt att bygga upp gemensamma mottagningar för social och medicinsk service.

Landstinget har sedan vårdvalets införande förtydligat ansvaret i regelboken för vårdval samt utarbetat länsövergripande Fakta-dokument. Detta ger vård på lika villkor för länets invånare.

Således har Landstinget i enlighet med utvecklingen beskriven ovan överfört sin del av verksamheten till vårdcentralerna och i nuläget finns inga planer på att teckna nya avtal med två av länets kommuner.

Håkan Jansson
Landstingsstyrelsens ordförande